

alpo manninen

mustapukuinen

romaani

mustapukuinen

romaani

alpo manninen

mustapukuinen

Kustantaja:

Books on Demand GmbH

Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH,

Norderstedt, Saksa

Kustantaja: Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

www.bod.fi

Kannen kuvat: Alpo Manninen

© 2015 Alpo Manninen

<http://alpomanninen.blogspot.com>

ISBN 978-952-318-961-4

- Siinäpä se sitten oli, huokaisee Arto Airila ja venyttelee makean kipeitä jäseniään.

Pienen tauon jälkeen rautojen vääntö ja kanniskelu on ottanut pian viisikymppisen miehen lihaksiin.

- Kymmenen vuottahan me on pistetty yhdessä rautaa piiloon, valtaosa tonneista upposi Arevan ydinvoimalan valujen sisään. Mitäs nyt kysyy Arto ryhmän muilta jäseniltä.

- Ma halua naida, töksäyttää ryhmän puolalainen jäsen Pawel Czarny.

- Mistäs sä tänne korpeen naiset haalit? kysyy Usko Romppainen.

- Ma en tanne halua, juoda viina, menna sauna ja uima Salo. Tane pisteta ratti ja sitte menna vaha juhla, kertoo suunnitelmansa Pawel.

- Enhän mä voi ajaa tuolla rotiskolla, kun siinä on Puolan rekkarit, yrittää Tauno ”Tane” Väänänen pistää hanttiin.

- Ei sita kukka kusele, mina maksa sakko, jos karu, Pawel houkuttelee, eiko tama selva?

Porukka nyökyttelee, Tanea lukuun ottamatta. Niinhän siinä käy, että miehet keräävät kampeensa Pawelin Transitin takaosaan, ja sulloutuvat auton matkustamoon. Pawel hyppää rattiin ja Tane etupenkille.

Porukka on ollut tekemässä raudoitukset erään kone-yrittäjän ison hallin perustuksiin tavallaan viimeisenä yhteisenä työnään. Arto on ollut ryhmän nokkamies koko sakin olemassaolon ajan, Pawel ja Usko ovat täydentäneet joukon todella ammattitaitoiseksi rautaryhmäksi. Tane on ollut mukana muutaman kesän apulaisena. Hän oli tullut Arevan voimalan työmaalle harjoittelemaan ja sitä kautta lipsahtanut rautaryhmään. Tane on tekemässä lopputyötä Oulun yliopistoon, ja joulukuun mennessä hänen olisi määrä saada arkkitehdin paperit ulos. Hänestä voidaan siis vallan mainiosti käyttää nimitystä akateeminen raudoittaja. Toiset ovat aina olleet rakennusmiehiä, mutta heidän ruumiinrakenteensa sopi aikoinaan todella hyvin rautahommiin. Jokaisella on atleettinen vartalo, ja voi vain kuvitella, miten heidän toimestaan paksuinkin kanki vääntyy muotoonsa. Pawel on erikoistunut piirustusten lukemiseen, hänen tarvitsee vain vilkaista raudoituskuvia, kun homma on selvä ja ryhmä pääsee töihin. Aikaa säästyy, ja urakkahommistahan aika on rahaa.

Pawelilla oli perhekin Suomessa monta vuotta, mutta lasten tullessa kouluikänsä perhe muutti takaisin Puolan Szczeciniin ja Pawel jäi asuntovaunuunsa Eurajoelle. Tänä kesänä myös ryhmän muut miehet ovat pitäneet kortteerinaan Pawelin vaunua. Raudoitustöitä ei voimalan alueella enää ole juurikaan ollut, mutta aina jotakin

näpertelyä ulkoalueilla on heille osunut. Siksi nyt kunnon rautaurakan jälkeen jokaisella lihakset hieman aristavat.

Missa se uimahalli? huutelee Pawel takana istuville Uskolle ja Artolle. Vastausta ei tule, joten Tane kaivelee puhelimensa taskusta ja näppäilee Fonectan haun kautta osoitteen, jonka siirtää Lumiansa navigaattoriin.

- Ajele vaan tätä tietä vielä parikymmentä kilometriä. Kerron sitten, miten mennään loppumatka Anistenkadulle, huokaisee Tane penkiltään.

Samassa takaa kuuluu tiukka narskahdus, siellä selvästi aletaan hakea ryhmän eroajaisjuhlan tunnelmaa pullon hengen kautta. Pian sieltä kantautuu ähkäisyjä, laimentamaton kossu puraisee jonkin verran jopa rautamiestenkin kurkkuun.

- Mulle kans, pyytelee Pawel auton ratissa.

- Älä hyvä mies ala ryyppään ratissa, Tane pyytelee.

- Kul se uhen kestä! Pawel saa kuin saakin pullon käteensä ja ottaa ainakin reilun neljän sentin huikan, ähkäisee hänkin ja ojentaa pullon Tanelle.

- On se kossu makee valilla, vaikka vodka ois viel pare, Pawel arvostelee.

Pawel jättää huikan yhteen, mutta takapenkillä pulloa kallistellaan tiheään ja pian siellä alkaa puhe soljua

entistä sukkelampaan. Tane koettaa hillitä tahtia, mutta miehet ovat päättäneet ottaa pienet kännit jo ennen uimahalliin menoa.

Pawel joutuu tekemään muutaman mutkan ennen osaamistaan uimahallin parkkipaikalle. Autossa miehet etsivät mukaansa tarpeelliset vaihtovaatteet niin alle kuin päällekin, mutta Pawel sujauttaa kassiinsa myös pullon. Onneksi se sentään on muovinen.

Eipä aikaakaan, kun kvartetti alkaa purkautua ulos autosta ja suuntaa kulkunsa hallin sisäänkäyntiä kohti. Pawel ja Tane astuvat varmoin askelin, mutta takapenkki-läisillä tulee väliin jokusia ristiaseleita. Uimahallin valvoja katsoo joukkokuntaa pikkuisen arvellen, mutta myy kuitenkin liput ja antaa porukalle viereisten kaappien avaimet. Pukuhuoneessa ei ole ketään juuri sillä hetkellä, ja niinpä Pawel aivan ensi töikseen kiertää pullon korkin auki ja kulauttaa mojovan ryypyn. Vasta sen jälkeen hän avaa kaappinsa, pistää kassinsa kaapin kät-köihin ja alkaa riisua töiden jälkeen hikisiltä tuoksahta-via vaatteitaan. Samoin menettelevät muutkin ja pian kööri alkaa tallustella avaimet nilkoissaan kilisten pesu-huoneeseen. Siellä pestään pois päivän hiet ja sitten siirrytäänkin jo saunaan. Vaikka sauna on suomalaisten pyhä paikka, niin tässä ryhmässä Pawel on se, joka pistää muut kyyryyn ja päivittelemään ylenmääräistä kuumuutta. Siitä Pawel saa vielä lisää näyttämisen halua,

nousee seisomaan kiukaan kaiteen viereen ja pätkee löylyä kauhakaupalla. Pian miehen koko keho on aivan punainen, ja kun toiset ovat jo siirtyneet alaportaille ja ovat poistumassa saunasta, Pawelkin lopettaa kouhoutuksen ja lähtee perään pesuhuoneeseen. Suihkun jälkeen Pawel haluaa vielä näyttää suomalaisille kavereilleen, mistä puolalainen rautamies on tehty. Hän nousee lähtölavalle ja hyppää altaaseen suoraan mahalleen. Kuuluu hirveä läsähdys, mies häviää veden alle ja pulpahtaa pintaan vasta altaan toisessa päässä. Pawel ui muutaman altaanmitan malliksi toisille, mutta siirtyy sitten Arton ja Uskon joukkoon rentoutumisaltaaseen.

Tanekin hyppää uimaan. Ensimmäinen altaanmitta menee hänelläkin sukeltaen, mutta sitten mies alkaa edetä harrasteuimarille ihan kelpo vauhtia. Siinä polskiessaan Tane miettii, voisiko olla vielä jotakin yksitoikkoisempaa lajia kuin uida kilometrikaupalla kahdenkymmenen viiden metrin altaassa. Mitään muuta lajia ei tule mieleen, mutta kuitenkin hän polskii kilometrin, jos nyt pysyi lähellekään laskuissa. Hän nousee ylös altaasta, ravistelee lihaksiaan ja suuntaa hänkin kulkunsa rentoutumisaltaalle.

- Tuu tanne vaan, taalla on hyva hieronta, Pawel markkinoi.
- Niin ajattelin, sopiiko tällainen ruipelo joukkoon?
- Hyppää vaan tänne, Usko usuttaa.

- Ehkäpä jätän hyppäämättä, mutta tehkää nyt vähän tilaa.

Tane saa itselleen paikan ja kehoonsa mukavan rentouttavaa vesihierontaa. Muu porukka alkaa tehdä lähtöä eteenpäin, joten Tanen hierontahetki jää varsin lyhyeksi. Pian ryhmä siirtyy suihkun kautta uudelleen saunaan, sieltä pesulle ja lopulta pukuhuoneeseen. Pawel löytää jälleen pullonsa ja ähisten kulauttaa melkoisen siivun mölyjuomaa. Hän pistää tällä kertaa pullon kiertoon ja se palaa takaisin lähes tyhjänä.

- Te, perkkele, tuhjenta koko pullo, vain pari sentti jai, Pawel pauhaa hyväntahtoisesti, tyhjentää pullon lopullisesti ja heittää sen sitten roskakoriin.

Hetken päästä pukuhuoneesta poistuu siisti porukka, jokaisella on ollut mukanaan puhtaat vaatteet, kainaloihin on löytynyt suihkaukset hajustetta, mutta jokaisella on leuassaan vuorokauden parransänki. Mutta sehän on nykyään muotia, eikä edustuskelpoisuus rautamiehiltä siihen katoa. Pawel on jo mielestään saanut sen verran janojuomaa, että antaa autonsa avaimet Tanelle ja työntyy Uskon ja Arton seuraksi auton takaosastoon. Tane saa ohjeen ajaa moottoritielle kokka kohti Lohjaa.

Transitin takatilassa pullo kiertää ja jutut alkavat käydä koko ajan äänekkäämmiksi. Sen verran tämä sakki on

yhdessä ryypännyt, että tappelua ei tarvitse pelätä. Vaikka miehet ovat melkoisia karjuja, niin keskenään heillä ei humalassa ole ollut koskaan pahoja epäselvyyksiä, ehkä enemmän niitä on ollut selvin päin työmailla. Vaikka työasioissa oli joskus neuvotteluja, niin vapaa-aika sujui mukavasti. Eivät he viikoilla kovin paljon törpötelleet, kuitenkin työ oli sen verran raskasta, että ei juopottelu sopinut kuvaan säännöllisesti, mutta joskus grilli-iltoina tai merkkipäivinä otettiin muutama olut. Alkuvuosina myös Pawelin perhe asui Olkiluodon lähellä, joten sekin rauhoitti tilannetta. Vaikka Artolla ja Uskolla oli kummallakin periaatteessa perhe, niin he eivät kotipuolessaan paljon viihtyneet. Artolla ei olisi ollut kotiinsa Turun reunamille pitkäkään matka, mutta reissuhommat olivat katkoneet perhesiteet niin, että yhteydenpito tapahtui oikeastaan vain pankin kautta, kun Arto lähetti perheelleen urakan pohjista yli jääneitä summia.

Uskon vaimo oli jo ajat sitten pistänyt eroprosessin liikkeelle, mutta kahta poikaansa Usko kävi kesälomilla tapaamassa. Usko oli kenkännyt oman osuutensa talosta pojilleen ja siis entisen vaimonsa käyttöön. Eipähän tarvinnut perintöasioita niiltä osin enää miettiä, oli Usko tuuminut, kun oli päätöksensä tehnyt.

Tanella ei ollut vakityttöä odottelemassa, joten kesäisin Olkiluodon työmaa sopi hänelle hyvin. Asuntokin löytyi joka vuosi mukavasti, joten hän saattoi elää huoletonta nuoren miehen elämää kesäisin. Tane ei ollut mikään dokumies, mutta saattoi silloin tällöin ohennella hieman verää halvalla viinillä tai lonkerolla. Lukeminen ja lenkkeily olivat työajan ulkopuolella hänen harrastuksensa.

Rautamiehet halusivat Tanen apurikseen, koska hän oli työmies, joka ei karttanut mitään tehtävää. Moni muu vähemmänkin kouluja käynyt saattoi vierastaa monia ja erityisesti likaisimpia työtehtäviä. Tane oli aina ottanut harjoittelupaikkansa opin kannalta, siksi rautamiesten luottamus oli syntynyt heti ensimmäisenä kesänä.

- Hei, pian ollaan Lohjalla. Minne ajetaan? Tane huutaa auton ratista.

- Aja sinne ABC:lle, kusettaa jo niin armottomasti, so-pertaa Arto vastauksensa.

Hetken päästä Tane kurvaa ABC:n pihalle ja jättää tahallaan auton lähes takimmaiseen nurkkaan.

Tane saa tekosestaan moitteita, mutta kvartetti lähtee hoippumaan rakennusta kohti ja suunnistaa suoraan vessaan.

Rautamiehet päättävät ottaa oluen, mutta kassarouva on kovana eikä myy. He ovat kassan mielestä saaneet jo

ihan tarpeeksi. Ihmeen nöyrästi miehet taipuvat, mutta eivät kuitenkaan tartu kassan ehdottamaan kahvikupilliseen. Tane on ottanut linjalta kahvin ja pullan, jotka maksaa ja menee nauttimaan kaikessa rauhassa pöytään. Muukin porukka istahtaa Tanen seuraksi, koska kaikki tietävät, että Tane ei heille auton avaimia luovuta. Muutamassa minuutissa Tane on hoitanut ostoksensa tuulensuojaan ja porukka lähtee kohti autoaan.

Yhtä aikaa poistuu huoltamolta tyylikäs nainen. Hänellä ei ole ylimääräistä missään, mutta sopivasti kaikkea. Vaatetuskin on sattunut osumaan kohdilleen. Neidolla on yllään vaalea, vartaloa täydellisesti myötäilevä lyhyt-hihainen pusero ja niin lyhyt hame, että juuri ja juuri housut peittyvät. Uskokin on saanut tytön okulaareihin ja toteaa reippaasti ja äänekkäästi porukalle mitä ajattelee.

- Onpa siinä täydellinen pillunkantoteline!

Tane tökkää Uskoa kylkeen, mutta vahinko on jo tapahtunut, monet ihmiset kuulevat huomautuksen, varmasti itse kohdekin. Jotkut naureskelevat huomautukselle, mutta muutama näyttää loukkaantuvan tytön puolesta ja osoittaa sen ilmeillään.

- Mihinkähän minä teidän kanssanne vielä joudun? tuumii Tane itsekseen ja katuu, että tuli lähteneeksi porukan kuskiksi. Ammattimiehinä Tane arvostaa rau taukkoja todella korkealle, joten viimeisen yhteisen ura-

kan vuoksi hän heltyi lähtemään mukaan. Eihän hän siinä vaiheessa tiennyt, että Transitin perällä oli viinaa vähintään riittävästi. Hän ei ollut koskaan aikaisemmin nähnyt porukkaa tällaisessa tilanteessa.

Tane saa käskyn ajaa Lohjalle menevää pikkutietä. Ehkä kilometrin ajon jälkeen Transit saavuttaa tien vasenta reunaa kävelevän nuorehkon naisen, jonka kohdalle Tane saa käskyn pysäyttää.

- Hei tyttö, onko Lohjalla mitään mestoja tänä iltana, siis lavalla tai jossakin, Arto puhuttelee tyttöä.

- Tänä iltana lavalla on joku rokkijuttu, mutta Mäntsälän lavalla on kuulemma joku tähtivieras, tyttö vastaa auliisti.

- Tarvitsetko kyydin Lohjalle? Arto jatkaa.

- Ei kiitos, poikakaverini tulee mopolla minua vastaan ihan pian. Hauskaa illan jatkoa teille! huikkaa tyttö penkalta.

- Kiitos samoin, pysykää tiellä, Arto kuittaa.

Hetken päästä heitä vastaan ajaa mopo, joten tyttö oli puhunut asiaa.

Transitin takaosassa käydään kiivasta neuvonpitoa, mitä seuraavaksi. Pian Tane saakin ohjeet etsiä reitin

Hyvinkääntielle ja Mäntsälään. Tane jatkaa pikkutietä ja päättyy jonnekin Lohjalle, mutta paikkakuntaa tuntemattomana ei pysty sanomaan, missä tarkkaan ottaen on. Aikansa pyörittyään hän tulee isompaan risteykseen, jossa on opastukset Hyvinkääntielle. Niin joukkokunta pääsee etenemään viinanhöyryisissä päissään syntyneen suunnitelman mukaisesti. Ryyppykierrokset ovat Transitin takaosassa harventuneet ja puhekin on jo hieman laantunut. Tane miettii ratissa, että jokohan porukka alkaa väsähtää, mennäänköhän Mäntsälään ihan turhaan.

Ehkä tunnin ajelun jälkeen Mäntsälä hämöttää. Tane tulee valoristeykseen ja miettii, minne kääntyisi. Ihan viime tipassa hän ottaa vasemman kaistan ja joutuu odottelemaan vihreiden vaihtumista.

- Hei sällit, missä se teidän riemuliiteri on, huutelee Tane takapenkin joukolle.

- Ei tietoa, mutta ajele, niin voidaan vaikka kysäistä joltakin, Arto ohjeistaa.

Matka jatkuu lukuisien liikennevalojen läpi ja lopulta edessä ovat Shellin ja St1:n huoltoasemat. Tane kurvaa Shellin pihalle, pysäyttää ajopelin parkkipaikalle ja lähtee tiedustelemaan reittiä huvipaikkaan. Pari ensimmäistä uhria ei tiedä lavasta mitään, mutta kolmannelta tulevat niin päteväntuntuiset ohjeet, että Tane uskoo niiden avulla pystyvänsä navigoimaan auton perille. Jälleen mennään kaikkien liikennevalojen ohi ja Kuntokeitaan risteyskin löytyy. Tane etsii autolle väljän parkkipaikan, kun ei halua, että sivulliset autot joutuisivat kolhituiksi porukan tullessa ulos.

- No niin, perillä ollaan, mitä tehdään? Tane kyselee ohjeita.

- Oteta parit ja sitte menna, kuuluu Pawel esittävän.

Romaani "mustapukuinen" kertoo Olkiluodon ydinvoimalan työmaalla useita vuosia yhdessä toimineen betoniraudoittajaryhmän viimeisen keikan jälkeisistä tapahtumista.

Miehet pistävät viihteelle ja homma karkaa käsistä. Kärsijäksi joutuu nuori nainen.

Miehet jäävät kiinni ja joutuvat aikanaan oikeuteen vastaamaan teoistaan. Miehet pääsevät yksituumaisella esiintymisellään terävien avustajiensa tukemina käytännössä ilman rangaistuksia.

Mustapukuinen on seurannut tapahtumia ja alkaa suunnitella tapaa saada oikeutta mielestään kaltoin kohdellulle naiselle.

Suunnitelma on perusteellinen, mutta sen toteuttamisessa tarvitaan myös melkoisesti onnea.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi